

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Sexta etas mundi

Vienna pānonie hūc austriæ vrbis preclara
rissima ad danubiu sita. Is fluvius ba-
uariæ; austriæ; vngariæ secas; p rasciam
atq; bulgariæ cū sexaginta nauigalib; i euinxu
descēdit. Multasq; memorables alluit vrbes.
Inter quas nulla ditor; nulla populosior; nul-
la vetustior est q; Vienna australium ciuitati re-
gionisq; caput. Hec olim flauianu (vt in vetusti)
ducu p̄ulegys habet) appellata. A flauio pre-
fecto qui huic regidi prefuit; ac vrbē inchoauit
aut ab imperatore flauio ad danubiu pfecto vt
aras ob romani imp̄i metas collocaret. Et ibi
codita vrbis ex aris vocabulū sortita sit. Eiusq;
flauianu theotonici slabien pñunciēt; nō est ab
re longo tpi tractur; prima vocabuli sillaba re-
mota (vt pleriq; sieni cōperim) bien remansisse.
Indeq; dicta Vienna. Quāq; aliq; a paruo flu-
mine qd inter suburbia fuit noie vienna dictuz
putat. Vienna aut vrbis magnifica ambitu mu-
ro; cīgīs duoz milii passuum; s habet suburbia
maxima; et ambicosa; fossa; et vallo cincta. vrbis
aut fossatum magnū habet; indeq; aggerē preal-

tum; menia deinde spissa et sublimia frequēt; g-
tresses; et pugnacula ad bellū prompta. Edes
ciuum ample et ornate; structura solida et firma
alte domoy facies magnificez visunt. Unūd
dedecori est q; recta pleriq; ligna contegit pau-
ca lateres. Letera edificia muro lapideo consi-
stunt. pictæ domus; et interi; et exteriū splendet.
Ingressus ciuisq; domū in edes te p̄cipis ve-
nisse putabis. Mobiliū prelatorq; dom; libere
sunt. Sanctis celū tenentib; ipsiq; maximo deo
templo dicata et ampla et splendida secto lapide
cōstructa pluclida; et columnari ordinib; admirā-
da. Sancto plurime et preciose reliquie. Argē
to auro et gemis vestite. templo ingens orna-
tus. Ciuitas in episcopatu Patauiensi est; maior
filia matre. Quatuor ordines mēdicantes Scotti
et canonici regulares sancti augustini admodum
divites habitu. Monialesq; sacre et sancte virgi-
nes. Ibi q; monasteriū est ad sanctum hierony-
mu nuncupatum; in quo meretrices cōuerse repe-
riunt; que die ac nocte hymnos lingua theoto-
nica decantant; quarū si qua redire ad peccatum

cōprehensa fuerit in danubiu precipitas. Sed
aggunt ibi pudicā sanctāq; vitas. Rarus de his
vino mal; audif. Scola q; hicē liberaliū artū
ac theologie et iuris pōsticij. noua tñ et ab vri-
bano sexto papa pcessa; magnū studētū numer
rus eo cōfluit ex vngarie et alemanie partib; su-
perioribus ciuitatis pplks quinq;inta milii cō
municatiū credif. Colisatus octo et decē viroz
eligi; tum iudex qui iuri reddēdo preest deinde
magister cuiū qui curā ciuitat gerit; magistratū
tus alij nulli sunt nisi qui vini exigunt vectigal
ad illos oīa referunt quorū potestas avnua est.
Incredibile videri pot; quot p dies singulos in
ciuitate virtualia ingerunt ouoz et cancerorum
mille quadrigē adueniūt. Pictus panis carnes
pisces volatilia sine numero afferunt; vbi ad-
uerserascit nihil venale ex his inuenies. vnde
nō die trecenti currus omniū vino bis terq; in-
ferunt. Bucentos et mille equos indies ad op̄
vindeiarū exercent. Incredibile dictu est quā
ta vis inducat vini quod vel Vienna bibit vel

ad extraneos per danubiu contra cursum aque
magno labore mittit. Elle viarie adeo pñm
de ac spaciose sunt; vt sub terra nō minus quaz
supra terrā edificior apud Viegnam esse ferat
Platearū solū: strati lapide duro vt neq; plau-
stroq; rotis facile conterat. In domib; multa
et munda suppelleret. Equorū iumentorū et oīs
generis capacia stabula vbiq; fornices aule la-
te verum his estuaria sunt loco tricliniorū que
ab his stube vocant; nam hyemis asperitatem
hoc dominat modo. Fenestre vndiq; vitree p-
lacet; et hostia pleriq; ferrea. In his plurime
aves cantant; rare apud eos familie vetustet; ad
uene aut inquilini fere omnes nouissimis die-
bus hec vrbis Vienna primaria Imperatoris
Friderici terci dum inimicitias maximas cum
Mathia vngarorum rege gereret; multa eius
bella in se concitauit; qui dama multa Viennē
sibus et incōmoda imperatori intulit; et tandem
ciuitatem ei abstulit; quam post mortem Ma-
thie Fridericus tercius iam veteranus per filiu-
m Maximiliani regem in suam potestatem itera-
to rededit.

VIENNA PANONIE

